

Milá Marfo,

sedím teď za stolem ve své pracovně, obklopená policemi s knihami, které jsem posledních dvacet let shromažďovala, sedím před obrazovkou počítače, před sebou prázdný bílý list – a jsem v rozpacích. Co bych Ti asi mohla, milá Marfo, napsat, abych Ti dodala naděje a zároveň to nevyznělo povrchně a hloupě? Ty – zavřená ve vazbě s perspektivou několikaletého věznění – čteš dopis ode mě, která sedí v bezpečí svého domova, pročítá zprávy z Tvé země a nemůže Ti být k užítku víc než pár slovy. To není moc. Takže – kéž bych aspoň přišla na ta, která Tě povzbudí.

Začnu tímto, milá Marfo – chtěla bych, abys věděla, že to, co se děje ve Tvé zemi, v Čechách pozorně sledujeme. Televize, rozhlas i tištěná média v posledních měsících pravidelně informují o zmanipulovaných volbách, o demonstracích, o neuměřené represii. Reportáže, fotografie, videa – to všechno vzbuzuje naši pozornost a u některých navíc vyvolává tísnivý pocit děja vú. Letos v listopadu je to totiž jednatřicet let, co jsme si tím také prošli. A začalo to podobně – na hlavní pražské třídě se sešli lidé podobného věku jako Ty, k nim se napříč republikou přidávali další a nepřestali, dokud se režim nezhroutil. Stálo to nesmírné úsilí mnoha obyčejných lidí, čtyři desítky let neumdlévající opoziční práce, ale nakonec to trvalo pouhých pár týdnů – a v naší zemi bylo všechno jinak. Kéž bych Tě mohla utěšit přesvědčením, že to tak dopadne i u vás.

Chci tím říct, milá Marfo, že to, co se teď v Bělorusku děje, je i pro mnohé z nás – osobní. Je to mimořádná dějinná událost, která má navíc své tváře. Třeba Tvou. Stačí pár kliků a lidé o Tobě mohou leccos zjistit – třeba že Tě drží ve vazbě, bez možnosti stýkat se s rodinou, v nejistotě a bezčasně. Snad Ti tedy pomůže vědomí, že v tom nejsi sama. Kromě svých blízkých, kteří se snaží upozornit na Tvůj osud, kromě těch, co stále demonstrují v minských ulicích, máš na své straně i ty, o kterých jsi bezpochyby nikdy neslyšela. Třeba mě. A stovky dalších, kteří o Tobě píší, nechávají tisknout Tvou tvář na billboardy, anebo se jen snaží o Tvé situaci informovat na sociálních sítích pod hashtagem #stojimezabeloruskem. To znamená – stojíme za lidmi, kteří touží po svobodě, jako po ní toužíš Ty, stojíme za Tvým rozhořčením, se kterým se musíš ohlížet na pětadvacet let autoritářské vlády jednoho mocí posedlého muže, stojíme za Tvým rozhodnutím nepřipustit, aby se režimní mašinerie sunula samopohybem dál, stojíme za Tvým vztekem, se kterým jsi musela přihlížet perzekuci svých blízkých, stojíme za Tvým strachem, protože riziko, které podstupuješ a oběť, kterou právě přinášíš, je děsivá. Stojíme za Tebou, protože jsi symbol – touhy po změně, po spravedlnosti, po svobodě, symbol statečnosti, vyšší společenské odpovědnosti, vytrvalosti.

Nevím, milá Marfo, jestli se k Tobě toto psaní dostane a nedovedu posoudit, jestli splní svůj účel, jestli Tě aspoň trochu povzbudí. Pravda je ale taková, že naděje je – naděje jsi totiž Ty sama. To, že existuješ, to, že jsi se rozhodla nemlčet a vystoupit, to že jsi byla ochotná tolik riskovat, to je největším důkazem, že systému, který ničí Tvou zemi, pomalu, ale jistě podjíždějí nohy, že Tvá země má budoucnost.

Přeju Ti, ať se jí dočkáš Ty i Tvoji blízcí brzy.

Kateřina Tučková

Kateřina Tučková (nar. 1980)

spisovatelka, publicistka, kurátorka

V letech 1999-2006 vystudovala historii umění a český jazyk a literaturu na Filozofické fakultě Masarykovy univerzity v Brně. Dále pokračovala v doktorských studiích historie umění na Univerzitě Karlově v Praze, které v roce 2014 ukončila disertační prací o Skupině Rada. Během této doby vydala řadu odborných publikací z oblasti výtvarného umění: například publikace *Na hraně příběhu – Sochy v ulicích* (Dům umění města Brna, 2013) a *Fabrika – příběh textilních baronů z moravského Manchesteru* (Host, 2014) vyšly jako libreta k výstavním projektům.

Je autorkou několika úspěšných románů, například *Vyhnání Gerty Schnirch* (Host, 2009) či *Žitkovské bohyně* (Host, 2012). V roce 2018 započala svou původní divadelní hrou na motivy života první české hudební skladatelky a dirigentky Vítězslavy Kaprálové – *Vitka* (Husa na provázku, 2018) – tvorbu pro divadlo.

Kateřina Tučková spolupracovala či spolupracuje s časopisy Respekt, Salon (kulturní příloha deníku Právo), Deník N, Tvar, Literární noviny a Weles.

Kateřina Tučková

Marfa Rabkova

Marfa Rabkova (nar. 1995)

koordinátorka dobrovolníků nejznámější běloruské lidskoprávní organizace Vjasna. Vystudovala Fakultu přírodních věd na Běloruské státní pedagogické univerzitě a pokračuje ve studiu na Evropské univerzitě humanitních věd ve Vilniusu, obor Mezinárodní právo. Během volebního období byla jednou z hlavních koordinátorek dobrovolných nezávislých pozorovatelů, přičemž spolupracovala s přibližně 1500 dobrovolníky. Někteří z nich byli zadrženi přímo během voleb, často bezprostředně ve volebních místnostech. Marfa Rabkova byla zadržena a obviněna z přípravy a školení osob, které měly organizovat hromadné nepokoje. nepokojů. Je rok vdaná, doma na ni kromě manžela čeká kocour.